

אחדות ה', מלוא האלוהים

בפעם הקודמת למדנו על קריאת "שמע" מדברים ו' 4 "שמע ישראל יהוה אלוהינו יהוה אחד". כפי שצינתי בשיעור הראשון, אני ניגש לנושא הזה בחיל וברעדה. פתחתי את סידרת לימוד זו בפסוק הזה – פסוק המייצג את היהדות יותר מכל פסוק אחר, פסוק שהיה על שפתם של יהודים רבים לפני מותם, ובכל ליבי אני מאמין במה שכתוב כאן – שה' הוא אחד, אך אני שולל מכל את הרעיון שה' הוא יחיד.

יחיד מציין יחוד גמור ומוחלט. **אחד** מציין אחדות ויחידות כאחד.

אחד – לאחד, לקבץ.

אחדות – $1=1*1*1$ "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד" ברא' א' 5 הערב שונה מהבוקר אך ביחד הם אחד, הם אוחדו, קובצו לאחד.

יחידות – "ורק היא יחידה, אין לו ממנו בן או בת" (שופטים י"א 34). ביתו של יפתח הייתה הצאצא היחיד שהיה לו, לא היו לו ילדים אחרים.

אלוהינו – האות יוד מציין רבים אך לא מציין את ריבוי האלוהות.

הצהרת ה"שמע" לא באה רק כדי לסתור את רעיון ריבוי האלוהויות כפי שהיה מקובל בעמים בזמן ההוא, אלא באה גם לסתור את רעיון יחוד האלוהות שהוא רעיון מוטעה שלצערי עמנו אוחז בו, לרוב בעקבות השפעת דברי הרמב"ם כפי שכבר למדנו בפעם הקודמת.

האם התנ"ך והברית החדשה מכנים את המשיח אלוהים?

- ישעיה ז' 14 "הנך העלמה הרה וילדת בן וקראת שמו **עמנואל**"
- ישעיה ט' 5 (6) "ויקרא שמו פלא יועץ, **אל גיבור, אבי עד, שר שלום**"
- ירמיה כ"ג 5-6 (4-5) "זוה שמו אשר יקראו **יהוה צדקנו**"
- זכריה י"ב 8-10 "...ביום ההוא אבקש להשמיד את כל הגויים הבאים על ירושלים. ושפכתי על בית דוד... רוח חן ותחנונים, והביטו **אלי** את אשר דקרו..." מי יבקש להשמיד את כל הגויים? מי ישפוך רוח חן ותחנונים?

את מי הם דקרו?

- זכריה י"ד 3-4 "ויצא **יהוה** ונלחם בגויים ההם...**ועמדו רגליו** ביום ההוא על הר הזיתים..." מי יעמוד על הר הזיתים? האם לה' יש רגליים? מי זה יכול להיות?
- יוחנן א' 1 "בראשית היה **הדבר**...**ואלוהים** היה הדבר" יוחנן א' 14 "**והדבר** נהיה בשר ושכן בתוכנו" מיהו הדבר?
- יוחנן כ' 28 "השיב תאמא ואמר לו **"אדוני ואלוהי"** איך תאמא קרא לישוע?
- רומים ט' 5 "המשיח שהוא מעל כל, **אל מבורך** לעולמים" מי הוא אל מבורך לעולמים?
- קולוסים א' 16, 19-20, ב' 9 "כי **בו** נברא כל אשר בשמים ובארץ...כי כן היה רצון לשכן בו את כל המלוא" "הן במשיח, בגופו שוכן כל מלוא האלוהות" במי נברא הכל? במי שוכן כל מלוא האלוהות?
- טיטוס ב' 13 "בציפיה למימוש התקווה המבורכה ולהופעת הדר **אלוהינו הגדול ומושיענו ישוע המשיח**" מי יופיע? האם האב יופיע?

- הראשונה ליוחנן ה' 20 "...ואנחנו באמיתי, בבנו ישוע המשיח. הוא האל האמיתי וחיי העולמים" מיהו האל האמיתי?

התנ"ך והברית החדשה קוראים למשיח – לישוע בצורה מאוד ברורה אלוהים. אנשים יכולים לבוא ולומר שדבר ה' קורא במילה "**אלוהים**" גם לשופטים וזה נכון... לדוגמא: שמות כ"א 5-6 – עבד נרצע "והגישו אדוני אל האלוהים" שמות כ"ב 7-8 (8-9) "אם לא ימצא הגנב, ונקרב בעל הבית אל האלוהים" תהלים פ"ב 1,6,7 "אני אמרתי אלוהים אתם...אכן כאדם תמותון"

אבל התייחסות זו מופיעה רק במספר מצומצם של מקרים, ובכל מקרה דבר ה' לא נותן בהתייחסיות אלה לשופטים את אותו הכוח והעוצמה שהוא נותן למשיח, לבן אלוהים.

תכונותיו של המשיח

ומכאן עולה השאלה האם זה רק סמנטיקה, רק מילים שמכנים את המשיח אלוהים? והתשובה לכך היא לא! בשום פנים ואופן! דבר ה' לא רק קורא למשיח אלוהים, אלא אנו יכולים לראות את אלוהותו של המשיח גם דרך התכונות האלוהיות שיש לו. תכונות שיש אך ורק לאלוהים ולא לשום יצור אחר.

כמו שלכל דבר יש תכונות המאפיינות אותו, כך גם לאלוהים יש תכונות שמאפיינות אותו ומבדילות אותו משאר היצורים. וכאשר אנו מצהירים שהמשיח הוא אלוהים עלינו לראות האם תכונות אלה שמייחדות את אלוהים, ומבדילות אותו משאר היצורים נמצאים גם במשיח. בואו ונראה.

בורא

יוחנן א' 3 "הכל נהיה על ידיו ומבלעדיו לא נהיה כל אשר נהיה" עברים א' 2 "...ובידו גם עשה שמים וארץ"

כל יכול

מתי כ"ח 18 "נתנה לי כל סמכות בשמים ובארץ" אפסים א' 20-22 "מעל לכל ממשלה ושלטון" פיליפים ג' 21 "...כפי כוח יכולתו לשעבד אליו את הכל"

נמצא בכל מקום

מתי י"ח 20 "במקום אשר שניים או שלושה נאספים שם אני בתוכם" מתי כ"ח 20 "הנה אני אתכם כל הימים עד קץ העולם"

יודע הכל

יוחנן ב' 24-25 "ישוע...הכיר את כולם...כי ידע מה שבאדם" יוחנן כ"א 17 "אדוני הכל אתה יודע" לוקס ה' 22 "ישוע ידע את מחשבותיהם"

נצחי

מיכה ה' 1 (2) "ומוצאותיו מקדם מימי עולם" דברי הימים א' י"ז 11-14 "וכוננתי את כסאו עד עולם" עברים י"ג 8 "ישוע המשיח הוא הוא – אתמול, היום ולעולמים" התגלות א' 8, כ"ב 13 "...אני ההווה והיה ויבוא, אלוהי צבאות...הראשון אף האחרון"

סולח חטאים

לוקס ה' 20-24 "כראותו את אמונתם אמר אליו "נסלחו לך חטאיך" החלו הסופרים... להרהר ואמרו "מי יכול לסלוח על חטאים זולתי אלוהים לבדו?"... ישוע השיב להם..."אך למען תדעו כי לבן האדם הסמכות עלי אדמות לסלוח על חטאים, הריני אומר לך" מעבר לתכונות האלו של ישוע:

האם מותר להשתחוות לו

שמות ל"ד 14 "כי לא תשתחוה לאל אחר, כי ה'...אל קנא"
התגלות כ"ב 9-8 המלאך אומר ליוחנן לא להשתחוות לו
פיליפים ב' 10-11 "למען תכרע בשם ישוע כל ברך" לקוח מישעיה מ"ה 20-23
לוקס ה' 12 מצורע משתחוה לישוע
מתי י"ד 33 "והאנשים שהיו בסירה השתחוו לו" – האם ישוע גער באנשים אלו שהשתחוו לו?
התגלות ה' 14 "והזקנים נפלו והשתחוו (לשה לישוע)"

איך האנשים הגיבו לדברי ישוע

מתי כ"ו 63-66 "...מיד קרא הכהן את בגדיו ואמר מגדף הוא..."
יוחנן ה' 18 "משום כך עוד יותר השתדלו להרוג אותו...כי עשה עצמו שווה לאלוהים"

מסקנה – בפועלו ובמעשיו ישוע הוכיח שהוא אלוהים, יש לו את כל התכונות של אלוהים,
ולכן הוא אלוהים!

למה זה כל כך חשוב עבורנו?

נושא זה הוא אחד מאבני היסוד של האמונה המשיחית. למה?
אם המשיח, אם ישוע הוא לא אלוהים, אם ישוע הוא רק אדם, אומנם אדם מיוחד אבל רק אדם, אז הוא לא היה יכול להוות עבורנו קורבן שמכפר על חטאים.
התורה מדברת על כך שהקורבן חייב להיות תמים, כלומר ללא כל פגם, אם ישוע לא היה אלוהים היו בו פגמים. מכיוון שישוע הוא אלוהים, אין בו כל פגם והוא יכול להיות הקורבן שמכפר עבורנו – שעליו אומר יוחנן "הנה שה האלוהים הנושא חטאת העולם" יוחנן א' 29.
אילו ישוע לא היה אלוהים – אלא אדם טוב או נביא וכו', הוא לעולם לא היה יכול להיות הקורבן המושלם וללא חטא עבורנו, כי כל מי שנולד מזרע גבר, יש בו חטא, חטא שהוא ירש מאביו, מהאדם הראשון, ועל כך כתב שלמה המלך "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא" קהלת ז' 20. וכדי שקורבן יוכל לכפר הוא חייב להיות ללא כל חטא!
אם כן, על המשיח להיות גם אדם מלא, כי אחרת הוא לא היה יכול להיות המתווך שלנו לפני אלוהים. לכן המשיח במלואו הוא אלוהים ובמלואו גם אדם.

ומכאן אנו מגיעים לשאלתו של אגור בן יקה במשלי ל' 4

"מי עלה לשמים וירד? מי צרר מים בשמלה? מי הקים כל אפסי ארץ? מה שמו? ומה שם בנו? כי תדע"

יש כאן תיאור של ה': מיהו זה שעולה לשמים ויורד, מיהו זה שאוסף מים בבד השמלה, מיהו זה שהקים את קצוות הארץ – יסד את הארץ?? זה אך ורק ה'! וכאן כתוב שיש לו גם בן, אם כן, בן האלוהים זהו מונח תנכי ולא רק מהברית החדשה וגם בתהלים ב' 12 "נשקו בר פן יאנף" בר = בן בארמית.

לסיכום

דבר ה' מדבר על כך שה' הוא אחד – אחדות המורכבת מאב, בן ורוח הקודש.
כבר בתנ"ך אלוהים התגלה לאנשים באופן מוחשי, ובברית החדשה אלוהים לבש בשר והתגלה דרך ישוע, רק כך הוא יכל להגשים את תכניתו ולספק כפרה לבני אדם, כדי ששוב נהיה בהתחברות אתו.

"אכן גדול סוד החסידות, התגלה בבשר..." (הראשונה לטימותיאוס ג' 16), התגלות האלוהים בבשר זה אומנם מסתורין, אך מסתורין שה' גילה לנו, וכאשר אנו לומדים את הכתובים אלוהים פוקח את עינינו ואנו יכולים להכיר אותו ולגלות את המסתורין הזה.

הכבוד והפאר הגדולים ביותר שאנו יכולים לתת לישוע הוא שאנו מפארים את שמו ומשתחוים לפניו כאלוהים, והחשוב מכל שאנו חיים את חיינו יום יום לכבודו ולמענו.